

Et kjede til glede

EMALJE OG ELGSKINN. Snekkermester Per Bjerke har laget kofferten til ordførerkjedet. Den er trukket med elgskinn innvendig.

GULLSMEDKUNST. Gullsmed Bjørn Erik Andresen var blant initiativtakerne til ordførerkjedet. Det var også han som fikk æren av å henge det rundt ordfører Vigdis Gjelsviks hals under åpningen av rådhuset i november 1988.

« Jeg bruker ordførerkjedet ved alle offisielle anledninger.

Ordfører Mette Tønder synes det er stas når hun kan ta på seg ordførerkjedet. Selv om det ikke direkte er laget for damer i kjoler.

Av Kari Tvesøy

67 07 35 12
kari@varingen.no

Om ikke alle av oss har hatt anledning til å studere ordførerkjedet på nært hold, så har vi sett det rundt halsen på kommunens ordførere siden 1988. Før den tid eksisterte det nemlig ikke noe ordførerkjede.

– Ideen til et slikt kjede kom oppinnelig fra næringslivsforeningen i Nittedal, forteller gullsmed Bjørn Erik Andresen. Han satt selv i styret den gang og husker godt at ideen vakte begeistring. Ja, et ordførerkjede var noe Nittedal kommune trengte, og tidspunktet passet ekstra godt siden det nye rådhuset på Mo skulle innvies høsten 1988.

Emaljekunst

– Derved etablerte vi en egen ordførerkjedekomité i næringslivsforeningen, der også Skytta Industriforening var representert, sier Andresen. Det var han og daværende daglig leder i Varingen, Jan Fredriksen, som deretter styrte prosessen fram mot det ferdige kjedet som skulle komme som en overraskelse til innvielsen av rådhuset.

Da som nå, sto pengene sentralt når noe slikt skulle lages. Vi snakker jo her om gullsmedkunst. Og det andre sentrale temaet var naturligvis hvordan et ordførerkjede i Nittedal skulle se ut.

– Komiteen kom fram til at det burde ha et naturalistisk preg, og at vi burde kombinere norsk gullsmedkunst og emaljering i utformingen. Motivene skulle altså males på emalje, og dette ble utført hos en anerkjent emaljemaler i gullsmedfirmaet David-Andersen.

13 motiver

Men hvilke motiver skulle med på kjedet? Naturligvis

måtte det være noe som var typisk for Nittedal, noe historisk, noe om næringsveier, noe om kjennemerker i naturen. Og ikke minst måtte det være en «rettferdig» fordeling mellom motiver fra de ulike områdene i kommunen.

– Jeg sørget for å ta bilder av de naturmotivene vi kom fram til, som for eksempel Varingskollen, begge kirkene, Bølereika, det gamle teglverket på Hakadals Verk. Ut fra det lagde vi beskrivelser og skisser som emaljemaleren fikk som underlag. I tillegg til naturmotivene valgte vi noe som kunne symbolisere skiidrett, jordbruk og husdyr, handel, skrivekunst, jakt og fiske. Kjerringa med staven måtte med, og de første tone fra Nittedalssangen.

De to største sponsorene, daværende Nittedal Sparebank og Kreditkassen, fikk hver sin plate i kjedet. Så alt i alt består kjedet av 13 motiver fra Nittedal, pluss de to platene fra bankene. Gullsmedfirmaet David-Andersen satte sammen de 15 emaljerte platene til et ferdig kjede.

Mange bidro med midler

– Hele kjedet kom faktisk på 90.000 kroner, en betydelig sum for vel 20 år siden. I kommunestyresalen henger det fortsatt en oversikt over alle som bidro økonomisk til ordførerkjedet kunne realiseres, sier Bjørn Erik Andresen.

Det var også stor enighet om at når ordførerkjedet ikke hang rundt halsen på rette vedkommende, skulle det ligge i en glassmonter, alternativt i en spesiallaget koffert. Snekkermester Per Bjerke på Strømsenga fikk i oppdrag å lage monterer og kofferten, sistnevnte er til og med kledd med elgskinn innvendig!

Lærte av Nordengen

Da Nittedal rådhus ble offisielt åpnet 25. november 1988, ble også ordførerkjedet høytidelig overrakt. Den første ordføreren som fikk ledningen å bære kjedet, var Vigdis Gjelsvik. Hun husker godt at det var et stort øyeblikk.

– Og at jeg brukte kjedet hver gang jeg var invitert som

FOR ANLEDNINGEN. BUK - barn og unges har det på seg her, er det for at Varingen skal

kommunestyre - er normalt ikke en anledning som krever ordførerkjede. Så når Mette Tønder får tatt sitt bilde.

Nittedals ordfører. Det var forresten daværende ordfører i Oslo og partikollega, Albert Nordengen, som ga meg råd om bruken. Og det var han som sa at han selv alltid brukte ordførerkjedet når han representerte Oslo i formell sammenheng, husker Vigdis Gjelsvik.

Barna blir nysgjerrige

Såvidt dagens ordfører kjenner til, ble det aldri utarbeidet noen offisielle retningslinjer for bruk av kjedet. Mette Tønder føler da heller ikke noe behov for slike regler.

– Jeg bruker det ved alle offisielle anledninger, fortrinnsvis de som foregår innenfor Nittedal kommunes grenser. Men jeg har også brukt det under seremonien for nye norske statsborgere i Oslo rådhus, når nittedøler har vært blant dem.

Særlig merker jeg at barn synes det er stas med kjedet, og at de blir litt nysgjerrige. Det er morsomt.

Bør tilpasses dagens mote

Når Mette tar på seg kjedet, føler hun seg for det første veldig stolt. For det andre er hun da liksom ikke «Mette», men «ordfører i Nittedal».

Likevel, om hun er aldri så stolt av kjedet, må hun innrømme at fysisk føles det ikke like bra å ha kjedet hengende rundt halsen.

– Nei, for det er ikke laget for å kunne kombineres med kvinnekjoler. Det henger ikke riktig, og det føles ikke spesielt behagelig. Tidligere gikk vel gjerne alle kvinnelige ordførere i drakt. Sånn er det ikke lenger. Så det bør gjøres noe med kjedet for å tilpasse det dagens klesstil. Altså ordførere som går i kjole, slik jeg liker å gjøre, ler Mette Tønder.

STOLT. En stolt ordfører Vigdis Gjelsvik poserte sammen med en av bidragsyterne, Thomas Fearnley, i forbindelse med overrekkelsen av kjedet og åpningen av rådhuset.

BIDRAGSYTERNE. På veggen i kommunestyresalen henger oversikten over alle som i sin tid bidro med midler for at Nittedal skulle få sitt ordførerkjede.